

[Thorvil Kristensen.]

fører, ligger betydeligt under det, som er det ønskelige, ligger under det, som kunne kræves af os, for at vi kan sige til de unge mænd, der i givet fald skal sætte deres liv på spil, at vi i hvert fald har givet dem de bedste betingelser, det var muligt for os at give dem.

Jeg kan ikke lade være i denne forbindelse at tilføje, at det altså går her, som det så tit er gået, at man har taget mindre hensyn til den ansvarlige sagkundskab på forsvarets område, end man plejer at gøre det på næsten alle andre områder i det offentlige liv. Der er ellers i vor specialiseringens tid megen respekt for den ansvarlige sagkundskab; den vil man gerne påberåbe sig på de fleste områder. Det er, som om man på forsvarets område tager mindre hensyn til den end i adskillige andre tilfælde. Jeg synes derfor, det er værdifuldt, at der som bilag til betænkningen er optrykt de skrivelser, der er indløbet som kommentar til det sluttede forlig dels fra NATOs øverstbefalende for Europa, general Norstad, dels fra forsvarsstyrelsen herhjemme og de tre værnschefer.

General Norstads brev er jo præget af international høflighed, men når man læser det med eftertanke, får man alligevel et stærkt indtryk af, at det kun er med betænkelighed, man i Paris ser på den kendsgerning, at der altså ikke i Danmark var mulighed for en mere fuldstændig løsning af den vigtige opgave, som forsvaret af det danske territorium er både ud fra et NATO-synspunkt og ud fra et nationalt synspunkt. Det har været naturligt for general Norstad at lægge hovedvægten på NATOs synspunkter.

Det har været lige så naturligt for forsvaretschefen og de danske værnschefer at lægge hovedvægten på de nationale synspunkter, sådan som det da også fremgår af de pågældende skrivelser. Men der er et punkt i forsvarsstyrelsens skrivelse, som jeg finder det meget vigtigt at understrege. Det er det punkt, hvor det fremhæves, at i denne sag falder opgaverne set fra NATO-synspunktet og set fra et nationalt dansk synspunkt sammen. Der er altså ingen konflikt mellem det, som er ønskeligt, man kunne vel sige påkrævet, set fra et NATO-synspunkt, hvor det danske territorium jo

er så vigtigt for helheden, og det, som er ønskeligt set fra et nationalt dansk synspunkt, hvor det samme territorium naturligvis må være livsvigtigt, da det er vort fædreland. Det er meget vigtigt, at der altså består overensstemmelse mellem det, som er ønskeligt eller påkrævet ud fra disse to synspunkter.

Og hvad er det så, dette dobbelte NATO- og nationale hensyn kræver af et forsvar på det danske territorium? Her går det jo som en rød tråd igennem de redegørelser, jeg henviser til, at hovedvægten må ligge på de helt kamplære styrker, de såkaldte D-dagsstyrker, som er parat til at blive sat ind øjeblikkelig, hvis et angreb skulle komme uden varsel eller med meget kort varsel. Det synes al sagkundskab at være enig om, og det er forøvrigt også, hvad almindelig sund menneskefornuft må sige enhver, som tænker lidt over disse problemer, og som betænker, hvor fremskudt Danmarks position er, og hvor lille vort territoriale område er, og hvor vanskeligt det historisk har vist sig at forsvare det. Det må her gælde om, at man er parat til at møde en angriber straks, helst allerede før han er kommet i land, fordi det siger sig selv, at hvis en angriber først har sat sig fast, sat sig rigtig fast, på det danske område, så er den opgave at forhindre hans videre fremtrængen overordentlig vanskelig, selv om man får hjælp udefra. Derfor er det i virkeligheden bedst at møde ham allerede, før han når vort område, og derfor forstår jeg meget vel de synspunkter, som er fremhævet, at der burde have været lagt mere vægt på søværnet og navnlig på flyvevåbnet i forhold til hæren, end der synes at være.

Der er altså to bemærkninger at gøre til den foreliggende ordning, dels at de samlede forsvarsmidler er mindre af omfang, end de egentlig burde være, og dels at fordelingen kunne være bedre.

Det ville i den henseende naturligvis have givet forsvaret en betydelig større effektivitet, hvis der havde været atombevæbning af raketter og flyvemaskiner. Jeg nævner udtrykkelig begge dele, fordi der bl. a. er henvist til det sidste i flyverchefens skrivelse. Nu er det jo ikke muligt politisk at gennemføre en sådan atombevæbning, således som stillingen er i øje-